

NVE

SALMAR FARMING AS
Industriveien 51

7266 KVERVA

Vår dato: 07.01.2026

Vår ref.: 202318814-14 Oppgis ved henvendelse

Saksbehandler:

Inger Anette Sandvand Dahlen

22 95 92 82 el. iasd@nve.no

Deres ref.:

Oversendelse av tillatelse for landstrømanlegg til oppdrettslokalitetene Ørnøya, Rataran og Ruggsteinan

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Salmar Farming AS (Salmar) konsesjon for å drive et 22 kV landstrømanlegg til oppdrettslokalitetene Ørnøya, Rataran og Ruggsteinan i Frøya kommune.

NVE konstaterer at anleggene er bygget uten nødvendig anleggskonsesjon, og at det dermed er brudd på konsesjonsplikten i energiloven § 3- 1. Vi vil vurdere å følge opp dette som egen reaksjonssak.

Vedlagt oversendes NVEs tillatelse (anleggskonsesjon) av i dag. Dokumentene er også å finne på www.nve.no/25830/A.

Klageadgang

Denne tillatelsen kan påklages, se opplysninger på siste side. Eventuelle klager vil bli sendt Salmar til uttalelse før saken legges fram for Energidepartementet.

Søknaden

Salmar søkte 29. september 2025 om konsesjon etter energiloven for å drive et landstrømanlegg til tre oppdrettslokaliteter, Ørnøya, Rataran og Ruggsteinan i Frøya kommune i Trøndelag.

Landstrømanlegget er allerede bygget og satt i drift i hhv. 2016 og 2017 (ifølge søknaden). Anlegget består av en 22 kV nettstasjon på Måsøyvalen på Frøya. Fra nettstasjonen er det lagt en om lag 60 m lang jordkabel, ned til en kabelskjøt ved vannkanten, og derfra en ca. 8,5 km lang sjøkabel til Lyngøya (se figur 2). På Lyngøya er det bygget en 22 kV koblingsstasjon med en distribusjonstransformator. Fra koblingsstasjonen på Lyngøya går det tre sjøkabler til oppdrettsanleggene på hhv. ca. 3,6 km til Ørnøya, ca. 1,6 km til Rataran, og på ca. 1,6 km til Ruggsteinan (se figur 1). Oppdrettsanleggene er også utstyrt med hver sin 22 kV nettstasjon. Totalt består landstrømanlegget av ca. 15,5 km sjøkabel.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Figur 1: Oversiktskart sjøkabeltrasé og oppdrettslokaliteter. Kilde: søknaden.

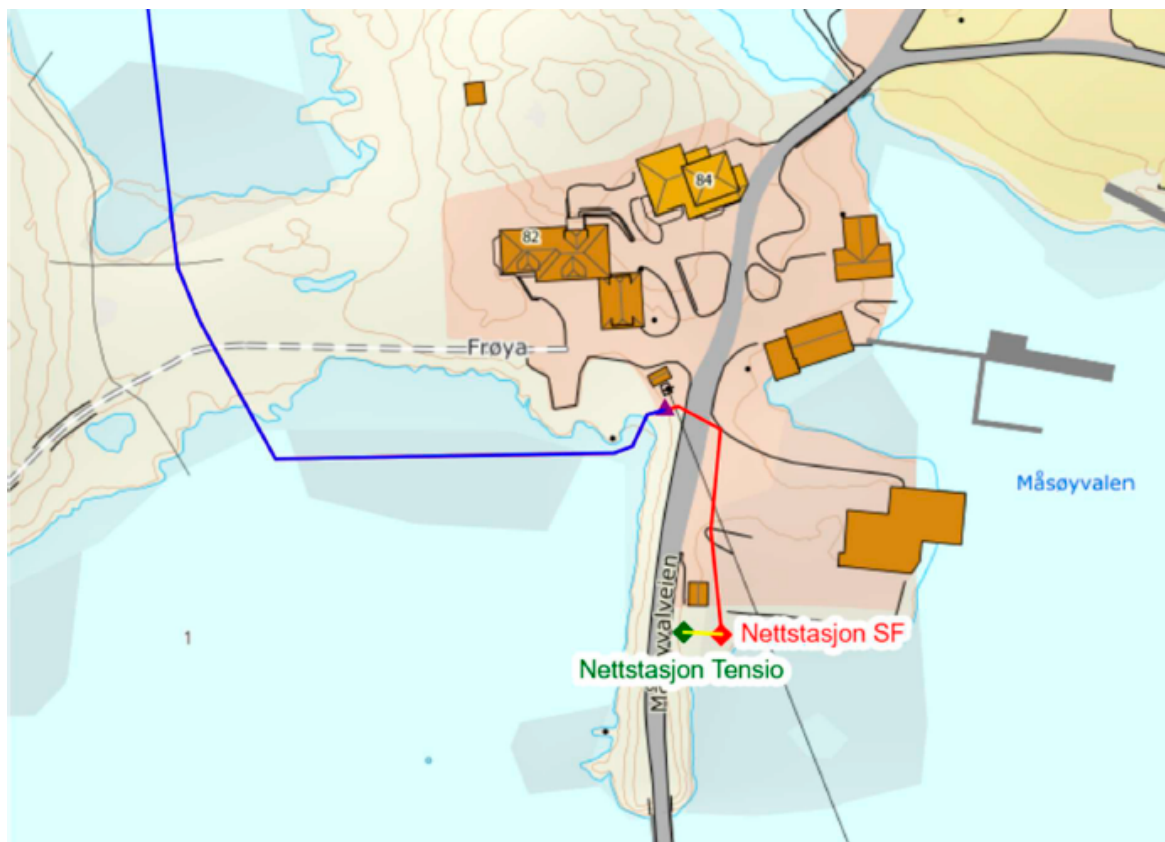
Landstrømanlegget er koblet til overliggende nett i en nettstasjon på Måsøyvalen (gnr. 18, bnr. 1). Tensio TS er områdekonsesjon og eier en nettstasjon på Måsøyvalen. Salmars nettstasjon er tilkoblet denne via en ca. 5 m lang 24 kV jordkabel (eid og drevet av Tensio TS). Grensesnitt er på kabelbryter i Salmars nettstasjon. Tensio TS har mulighet til å koble ut de elektriske anleggene ved behov.

Salmar begrunner sin søknad med et ønske om å elektrifisere sine prosesser, for å redusere sine CO₂ utslipp.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Figur 2: Oversiktskart for plassering av nettstasjon og landtak for sjøkabelen. Jordkabel fra Salmars nettstasjon og ned til kabelskjøt markert i rødt, og sjøkabel markert i blått. Kilde: søknaden.

NVEs behandling av søknaden

NVE behandler konsesjonssøknaden etter energiloven. NVE vurderer virkningene av tiltak for naturmangfoldloven § 8 til 12. Tiltaket må også avklares etter andre sektorlover som kulturminneloven og havne- og farvannsloven.

NVE registrerer at Salmar allerede har gjennomført tiltaket. Det er vår vurdering at bygging, eierskap og drift av dette anlegget faller inn under konsesjonsplikten satt av energiloven. Energiloven § 3-1 sier:

«Anlegg for produksjon, omforming, overføring og fordeling av elektrisk energi, kan ikke bygges, eies eller drives uten konsesjon.»

NVE mener derfor at anlegget er bygget og driftet uten en gyldig tillatelse.

NVEs Miljøtilsyn kontaktet Salmar i brev datert 3. oktober 2023 (NVE ref. 202014724-5) med et varsel om retting, og NVE ga Salmar en frist for å søke om anleggskonsesjon for landstrømanlegget som var etablert på Frøya. Dette er bakgrunnen for at Salmar nå har søkt om anleggskonsesjon for landstrømanlegget som allerede er etablert og satt i drift.

I forbindelse med søknad om anleggskonsesjon for landstrømanlegget, har Salmar innhentet uttalelser fra Trondheim Havn IKS (tillatelse til utlegg av sjøkabel etter havne- og farvannsloven),

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NTNU Vitenskapsmuseet, Frøya kommune, og det er inngått eierskilleavtale med Tensio TS for nettilknytning av anlegget. Det er også gjennomført en konsekvensutredning av marint naturmangfold, vannmiljø og naturressurser. Uttalelsene og konsekvensutredningsrapporten ble sendt til NVE sammen med konsesjonssøknaden. NVE fant det derfor ikke nødvendig å sende søknaden på offentlig høring, jf. energiloven § 2-2.

Trondheim Havn IKS har den 22. oktober 2024 fattet vedtak om tillatelse til utlegg av sjøkabel jf. havne- og farvannsloven § 14. I sitt vedtak skriver Trondheim Havn IKS at de har kontrollert relevante databaser for naturmangfold og kulturminner. Videre kommenterer vedtaket sjøområdet rundt tiltaket, og at det er flere sjømerker i nærheten av tiltaket, men ingen navigasjonsinnretninger. Tiltaket påvirker hverken hoved- eller biled. Det er kartlagt noe skipstrafikk i nærheten av tiltaksområdet, men ikke passasjertrafikk.

Vedtaket fra Trondheim Havn IKS omtaler også at deler av tiltaket ligger innenfor det kartlagte friluftsområdet «Kya-Fjølveret», som brukes til fritidsaktivitet i tilknytning til flere fiskevær, og at området er litt tilrettelagt for friluftaktivitet.

Trondheim Havn IKS skriver videre at myndighet til å fatte vedtak etter havne- og farvannsloven § 14 er delt mellom Kystverket og kommunen. I dette tilfellet har Trondheim Havn IKS fått delegert myndighet fra sine eierkommuner. Utover vurderinger av havne- og farvannsloven, gir vedtaket også en vurdering av påvirkning på naturmangfold (naturmangfoldloven § 8 til 12) og vannforskriften (vannforskriften § 4 og 12). Trondheim Havn IKS stiller en rekke vilkår til sin tillatelse om utlegg av sjøkabel.

NTNU Vitenskapsmuseet har den 9. september 2025 gitt en marinarkeologisk uttalelse. NTNU har fått tilgang til videomateriale som ble tatt ved bruk av ROV under utlegging av sjøkablene. Etter vurdering av videomaterialet skriver NTNU i sin uttalelse at det ikke er påvist kulturhistorisk materiale langs kabeltraseene, og at de har ingen anmerkninger til tiltaket.

Frøya kommune har i e-post utveksling den 9. september 2025 skrevet at sjøkabelen ikke er i konflikt med kommunalt vannledningsnett, men at sjøkabelen krysser kommunens utslippsledning for avløp. Utover dette viser kommunen til vilkår satt i tillatelse gitt av Trondheim Havn IKS om utlegg av sjøkabel, og forventer at disse følges av Salmar.

Konsekvensutredning – marint naturmangfold, vannmiljø og naturressurser. Etter tilbakemelding fra NVE på Salmars tidligere søknadsutkast, ble Rådgivende Biologer AS hyret inn for å utarbeide en konsekvensutredning av marint naturmangfold, vannmiljø og naturressurser. Konsekvensutredningen vurderer at utlegging av sjøkabler av denne dimensjonen i all hovedsak kan gi små virkninger knyttet til arealbeslag på sjøbunn og ved landtak. Utredningen konkluderer med at for tema vannmiljø vil sjøkabler sjelden/aldri påvirke vannkvalitet, og den utgjør et lite arealbeslag og er av ubetydelig konsekvens for vannforekomsten. Videre konkluderer rapporten at sjøkabelen heller ikke medfører negative virkninger på påviste naturtyper og arter i området, og også her har ubetydelig konsekvens. Rapporten kommer til samme konklusjon for tema naturressurser, som omtaler fiskeriinteresser i området.

Under NVEs vurderinger har vi gjengitt de delene av uttalelsene og konsekvensutredningsrapporten som er relevante for vår vurdering av om tiltaket skal få

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

konsesjon. Høringsuttalelsene og konsekvensutredningen er tilgjengelige via elnnsyn¹ og/eller sakens nettside www.nve.no/25830/A.

NVEs vurdering av søknaden

Konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer en konkret vurdering av de fordeler og ulemper tiltaket har for samfunnet som helhet. NVE gir konsesjon til anlegg som anses som samfunnsmessig rasjonelle. Det vil si at de positive konsekvensene av tiltaket må være større enn de negative. Vurderingen av om det skal gis konsesjon til et omsøkt tiltak er en faglig skjønnsvurdering.

Kunnskapsgrunnlaget i saken består av konsesjonssøknaden med tilhørende vedlegg. I tillegg har NVE foretatt søk i relevante fagdatabaser som Miljødirektoratets Naturbase, Fiskeridirektoratets Yggdrasil, Artsdatabanken og NVE Atlas for å se om det er registrert ny informasjon om områdene.

NVE stiller krav til kartlegging av naturverdier og arter i alle søknader vi behandler. Dersom vi ser mangler i konsesjonssøknaden, stiller vi krav om tilleggsutredninger. I denne saken ba vi om utredninger av marint naturmangfold, vannmiljø og naturressurser. NVE vurderer at kunnskapsgrunnlaget nå er tilstrekkelig til å fatte et konsesjonsvedtak i denne saken.

I det videre vil NVE redegjøre for vår vurdering av anlegget Salmar har søkt om konsesjon for. Salmar har vurdert at tiltaket er viktig for å redusere CO₂ utslipp ved anleggene sine, samt redusere støy og støv fra dieselaggregat som tidligere forsynte oppdrettsanleggene med strøm. Tiltaket er finansiert i sin helhet av Salmar, og har derfor ikke hatt innvirkning på nettleien i området. NVE legger dette til grunn for vår vurdering av søknaden, og gjør ingen videre vurdering av behovet for eller kostanden ved tiltaket.

Områdekonsesjonærs leveringsplikt

I Norge er nettselskaper gitt en tillatelse, en områdekonsesjon, til å bygge og drive elektrisk fordelingsnett med spenning opp til og med 22 kV innenfor et avgrenset område. Nettselskaper med områdekonsesjon har en plikt til å forsyne alle kundene i sitt konsesjonsområde med elektrisk energi. Denne leveringsplikten er nærmere beskrevet i energiloven § 3-3:

«Den som gis områdekonsesjon etter § 3-2, skal levere elektrisk energi til alle kunder innenfor det geografiske området konsesjonen gjelder for.»

Tensio TS har områdekonsesjon der fiskeoppdrettsanlegget ligger. Leveringsplikten pålegger Tensio TS å bygge seg frem til kunden. For flytende anlegg har Reguleringsmyndigheten for energi (RME) fastsatt en praksis om at områdekonsesjonær ikke plikter å bygge og drive elektriske anlegg helt frem til flytende installasjoner. Områdekonsesjonær kan velge å ta på seg denne oppgaven, men er ikke pålagt å gjøre det. Områdekonsesjonær er imidlertid pliktig å gi tilknytning i, eller bygge seg frem til et hensiktsmessig sted, i nærheten av sjøen. I dette tilfellet har Tensio TS allerede avklart kapasitet i overliggende nett, og koblet til netstasjonen som utgjør grensesnittet mot Salmar (se figur 2). Som nevnt over vil Tensio TS ha mulighet til å koble ut de elektriske anleggene ved behov. NVE vurderer det omsøkte grensesnittet som akseptabelt.

¹ [elnnsyn - Salmar Farming AS - Anleggskonsesjon - Ruggsteinan / Ruggstein - Frøya kommune - Trøndelag – 2023/18814 – Norges vassdrags- og energidirektorat](http://elnnsyn.no)

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Figur 4: Oversiktskart over fiskeriinteresser med bunntrål (markert i blått) og garnfiske (markert i lysebrun). Kilde: Fiskeridirektoratets kartportal ([Fiskeri](#)).

Tiltaket har fått tillatelse til utlegging av sjøkabel av Trondheim Havn IKS, med en rekke vilkår knyttet til tillatelse. Dette er vilkår tilsvarende hva NVE også ville stilt i denne type saker for å redusere virkninger av tiltaket. Vi vil derfor ikke stille ytterligere vilkår mht. sjøkabelen gitt at sjøkabelen er lagt, og vilkårene satt av Trondheim Havn IKS vurderes som dekkende.

Kulturminner

Søker har gjennomført søk i kulturminnedatabasen Askeladden, og skriver at det ikke er gjort funn av kulturminner på land eller i sjø nær tiltaksområdet. Dette bekreftes også av NTNU Vitenskapsmuseet, som har gjort en vurdering av videomateriale som ble tatt opp under utlegging av sjøkabel. De har ingen anmerkninger til søknaden fra Salmar.

NVE har gjort søk i fagdatabaser og kan ikke se at det er registrerte kulturminner i tiltaksområdet, verken ved landtaket eller langsmed traseen i sjø. NVE legger til grunn at tiltaket har små eller ingen virkninger for kjente marine kulturminner.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Naturmangfold

I henhold til naturmangfoldloven § 7, plikter NVE å legge til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 når det skal vurderes om det skal gis konsesjon.

Naturtyper og arter

I søknaden skriver Salmar at traseen der sjøkabelen er lagt ikke berører verneområder, eller sårbare områder. Videre skriver søker at deler av traseen går gjennom marine naturtyper, særlig rundt Lyngøya (der koblingsstasjonen er etablert) og i områdene rundt de tre oppdrettsanleggene. Dette omfatter marine naturtyper som skjellsand og sukkertare/tareskog (se figur 5).

Figur 5: Oversiktskart over forekomst av marine naturtyper i området. Mørk brun markerer forekomst av skjellsand, og lys brun prikkete markerer forekomster av naturtype tareskog. Kilde: Fiskeridirektoratets kartportal ([Fiskeri](#)).

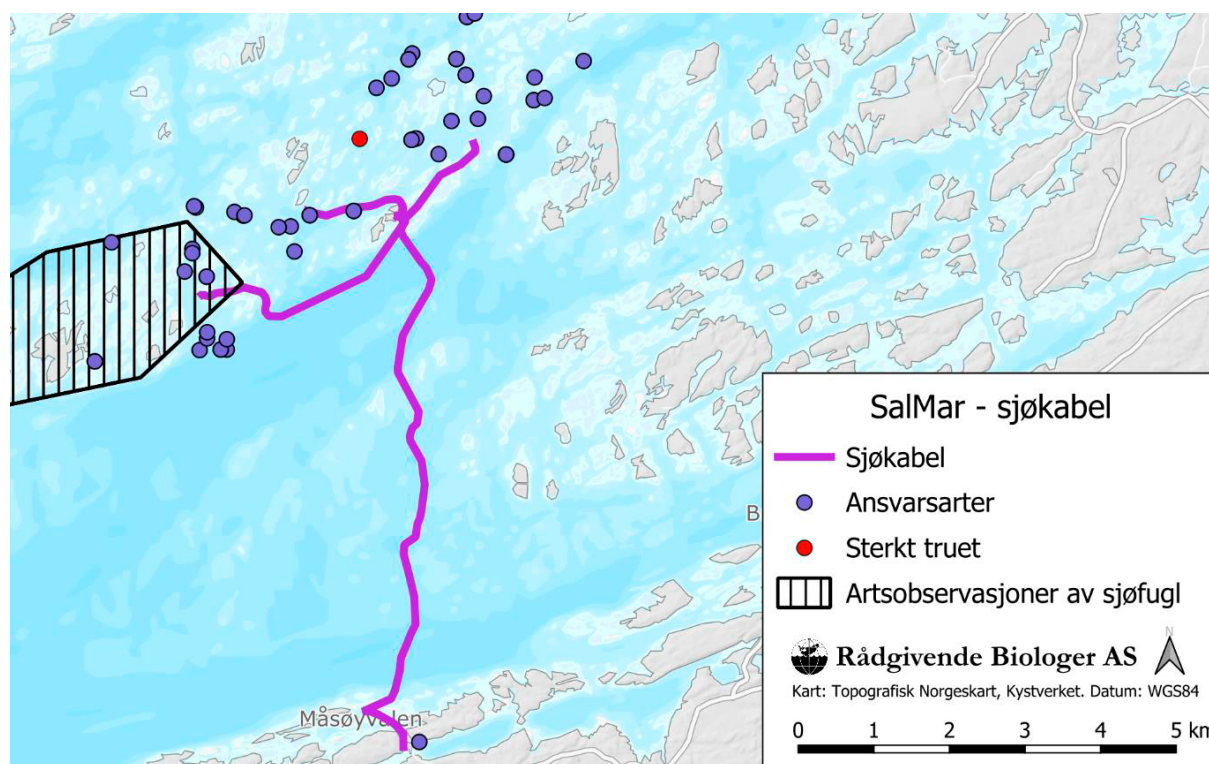
NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Konsekvensutredningen påpeker at ut fra landtaket, ved området rundt Valskjæra, så passerer sjøkabeltraseen en tareskogforekomst. Denne forekomsten strekker seg rundt store deler av vestre Frøya, og er del av et nasjonalt program for kartlegging av biologisk mangfold langs kysten. Forekomsten er gitt stor verdi. Også rundt Lyngøya, og i sjøkabeltraseen mot oppdrettsanlegget Ørnøya og området rundt dette anlegget, passerer sjøkabelen tareskog. Tareskog er en relativt utbredt naturtype rundt Frøya, og denne forekomsten er gitt middels verdi. I søknaden skriver Salmar at det ikke er utført inngrep i havbunnen, og at tareskogen ikke vil ta skade av at kabelen ligger der.

Sjøkabeltraseen passerer også naturtypen skjellsand, i den delen av traseen som går mellom Lyngøya og Ruggsteinan, samt deler av traseen inn mot Rataran. Disse forekomstene av skjellsand er også ifølge konsekvensutredningen en del av nasjonalt program for kartlegging av biologisk mangfold. Det samme gjelder en forekomst av naturtypen kamskjell. Både i området rundt Lyngøya, og i sjøkabeltraseene til de tre oppdrettsanleggene kommer sjøkabelen i berøring med kamskjellforekomsten. For begge de to naturtypene er forekomsten registrert som svært viktig, og av stor verdi.

Det er også flere rødlistede arter og norske ansvarsarter i nærheten av sjøkabeltraseen. Men ifølge konsekvensutredningen blir ingen av de registrerte artene direkte berørt.

Figur 6: Artsobservasjoner i området ved sjøkabel og oppdrettsanleggene. Kilde: Konsekvensutredningen fra Rådgivende Biologer AS.

Noen av artene markert i kartet er sjøfugl, hvor påvirkning av en sjøkabel ikke vil være relevant. Tiltaket berører ingen registreringer av rødlistede arter. For andre arter (illustrert i figur 6) kommenterer konsekvensutredningen at de er vurdert å være av noe verdi, gitt at de er vanlig forekommende arter i et funksjonsområde karakterisert som hverdagsnatur.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Konsekvensutredningen konkluderer med at arealbeslaget fra kabelen er så liten at den vurderes å ha ubetydelig konsekvens for de tre naturtypene sjøkabelen berører på ulike deler av traseen. Feltarbeidet viser at det ble observert tare voksende på sjøkabelen, og det vurderes også som lite sannsynlig at kabelen har fragmentert tareskogen, eller hindrer at tare re-etablerer seg selv om kabelen skulle flytte på seg noe ved strøm el.

Fra Salmars nettstasjon er det lagt en om lag 60 m lang jordkabel ned til kabelskjøt ved vannkanten på Måsøyvalen. Søker skriver at jordkabeltraseen er etablert i delvis gruslagt og asfaltert område langs med veien, og krysser veien på et punkt i et nedgravd rør (125 mm langt). Jordkabelen er derfor vurdert å ha liten virkning på naturmangfold på land.

NVE legger til grunn vurderingene og konklusjonene i konsekvensutredningen og søknaden. Samtidig mener NVE at utlegging av sjøkabler kan ha potensiale for å gi skade på enkelte arter og naturtyper, enten som følge av direkte kontakt eller indirekte som følge av slamming ved oppvirvling av sedimenter. NVE ser at det gjennom vurderingene og illustrasjoner i den vedlagte konsekvensutredningen i tilstrekkelig grad viser at sjøkabelen ikke har medført alvorlige skader eller virkninger på naturmangfoldet av betydning.

NVE vurderer også at siden jordkabelen er lagt nært inntil den allerede etablerte veien, i et gruslagt område nær et bryggeanlegg, så er inngrepene gjort i arealer som allerede er sterkt påvirket. NVE vurderer derfor at etablering av jordkabeltraseen har hatt ubetydelig virkning på naturmangfold i området.

Vannmiljø

Vannmiljø er ikke omtalt i søknaden, men er vurdert i konsekvensutredningen. Sjøkabelen ligger i vannforekomsten Frøyhavet – ytre og sørvestlige del av Sulfjorden. Begge de to vannforekomstene er i god økologisk tilstand, og er derfor gitt svært stor verdi.

Konsekvensutredningen vurderer at tiltaket ikke medfører en endring av relevante kvalitetselementer i vannforekomstene. Tiltaket vurderes derfor å medføre ubetydelig endring for vannforekomsten, og gjennomføring av tiltaket vurderes derfor å ha ubetydelig konsekvens. NVE legger denne vurderingen til grunn i vår avveining av fordeler og ulemper for tiltaket.

Oppsummering og konklusjon naturmangfold

NVE har vurdert søknaden etter naturmangfoldloven §§ 8 til 12. NVE vurderer at tiltakets samlede virkninger på naturmangfoldet i området antas å ha vært begrenset.

NVE vurderer at den samlede dokumentasjonen som foreligger gir tilstrekkelig grunnlag for å drøfte og vurdere effekten tiltaket har hatt på naturmangfoldet ut fra sakens omfang og risiko for skade, jf. naturmangfoldloven § 8. NVE mener derfor at føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 er ivaretatt i denne saken.

Gitt at tiltaket er gjennomført har ikke NVE hatt mulighet til å gjøre alternativvurderinger eller vurdere metode for utlegg av sjøkabel for å begrense skade ref. naturmangfoldloven § 11 og 12. NVE legger derfor konsekvensutredningen, og dens konklusjon om at tiltaket ikke har medført skade på naturmangfoldet til grunn.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Konklusjon

NVE konstaterer at anlegget er bygget uten nødvendig anleggskonsesjon og dermed er ulovlig bygget. NVE mener at det er under anleggsperioden de største negative konsekvensene av et landstrømanlegg kan oppstå, men at Salmar har lagt frem dokumentasjon på at virkningene av anleggsarbeidet i dette tilfellet har vært begrenset. NVE mener videre at tiltaket har svært begrensede virkninger for fiskeriinteresser, naturmangfoldet, kulturminner eller andre allmenne og private interesser i driftsfasen. NVE mener derfor det er samfunnsmessig rasjonelt å gi Salmar anleggskonsesjon for de omsøkte anleggene.

Når anleggsarbeid er startet før det er gitt anleggskonsesjon, vil det kunne binde NVEs vurdering av hvilke løsninger det kan gis konsesjon til. Dette gjelder særlig når anleggsarbeid har kommet langt, eller som i dette tilfelle at anlegget er ferdigstilt. Bygging av elektriske anlegg uten konsesjon er brudd på energiloven § 3-1. Vi vil vurdere å følge opp dette som egen reaksjonssak.

NVE forutsetter at tiltakshaver har gjennomført en forsvarlig opprydding og istandsetting av anleggsområdene.

NVE legger til grunn at sjøkabelen følger bunntoppografien, og er lagt forsvarlig slik at den ikke forandrer leie eller flyter opp. Det forutsettes at tiltakshaver har unngått frie heng, og at eventuelle fester og søkker er utformet slik at sjøkabelen ikke hefter fiskeredskaper.

NVE gir Salmar konsesjon etter energiloven for å eie og drive et 22 kV landstrømanlegg til oppdrettsanleggene Ørnøya, Rataran og Ruggsteinan i Frøya kommune. Tillatelsen gis i anleggskonsesjonen, NVE-ref. 202318814-15.

Orientering av grunneiere/rettighetshavere og naboer

NVE ber om at Salmar så snart som mulig sender dette brevet til grunneiere/rettighetshavere, naboer og gjenboere. Naboeiendommer er eiendom som har felles grense med den tomt som skal bebygges. Gjenboereiendom forstås som eiendom hvor kun en vei, gate, elv eller annet areal ligger imellom. Både eiere av bebygde og ubebygde eiendommer skal varsles. Dersom noen av de nevnte mottakerne er representert ved fullmektig, skal også fullmektigen få tilsendt brevet, jf. forvaltningsloven § 12.

NVE ber om at Salmar sender en bekreftelse på utsendelsen av brevet med opplysning om dato for utsendelsen.

Om byggesaksbehandling

Anlegg for overføring og omforming av elektrisk energi er unntatt fra behandling etter plan og bygningsloven, jf. pbl. § 1-3. Bygg direkte tilknyttet den daglige driften av energianlegg skal derfor ikke byggesaksbehandles. NVE mener det aktuelle bygget faller inn under unntaket i § 1-3, og det skal derfor ikke byggesaksbehandles av kommunen. Aktuelle bygg skal likevel utformes i tråd med relevante krav i forskrift om tekniske krav til byggverk (FOR 2017-06-19-840). Konsesjonæren er ansvarlig for at forskriftens krav etterfølges.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Med hilsen

Ingrid Myrtveit

seksjonssjef

Inger Anette Sandvand Dahlen

seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Mottakerliste:

SALMAR FARMING AS

Kopimottakerliste:

NVENorges vassdrags-
og energidirektorat

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.
Du kan anmode om utsatt iverksettelse av vedtaket	Du kan anmode om at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Klage på vedtak om samtykke til ekspropriasjon har utsettende virkning, med mindre det er truffet vedtak om noe annet.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32, 36 og 42.